

A székely ezermester

Beszélgetés Eodor Péter leszármazottjával az ezermester halálának századik évfordulóján

Száz esztendővel ezelőtt: 1849-ben halt meg a székelység egyik legzenialisabb fűrfaragója: Bodor Péter ezermester, akinek emlékét még ma is őrzi a margitszigeti zenélő kút. Ki volt Bodor Péter? Erről beszélgetünk egy Andrássy-úti bérház előemeleti lakásában Bodor Andrással, az ezermester leszármazottjával.

Alacsony, sovány emberke, apró szeméből sugárzik az értelem. Tágas, hús konyhába tessékel. A tűzhelynél mongolosarcú, középkorú asszony: a felesége.

— Az ősi Bodrok — mondja, miközben helyetlén kinnál és cigarettát sodor. — Lécfalváról származnak, onnan szóródtak szét, mint Péter bátyám is Erdőszentgyörgyre.

— Úgy mondja, mintha. édes bátyja lenne!

— Odaha' mindig úgy hívtuk. Öregapám még beszélt vele személyesen, de akkor már megtört, öreg ember volt.

— De valaha a félvilág odatódult, hogy munkáját megcsodálja!

— Már gyerekkorában kezdte. Nem volt annak sohasem nyugovása, mindig tett-vett, fűrt-faragott. Szépanyám sokszor mondogatta: „nem lesz ebből a Péterből ember“. De mégis ember lett. Először csak fából faragott vizimalmot, fából épített tornyot, később téglából. Kitanulta az asztalos- és órásmesterséget. Bejárta a félvilágot. A bécsi *Polytechnikum legelső tanulója lett*. Csinált az kérem orgonát, órát, szökőkutat, vízvezetékét, önmozgó szekeret, amelyet gőz hajtott és kétszer olyan sebesen ment, mint az ember.

A pénzhamisítás

— És hogy volt a dolog a pénzcsináló-géppel?

— Úgy volt az kérem, hogy a székelység le akarta rázni az osztrák ígát. De a szervezkedéshez pénz kellett. Péter bátyámat keresték hát fel és arra kérték, állítson össze egy pénzcsináló gépet, amellyel a tizforintos bankó másolata szokszorosítható. Erősen vonakodott, de amikor meggyőzték, hogy a haza sorsa forog kockán, mégis belement. El is készítette hamarosan, aztán egy osztrák tiszttel próbáltatta ki elsőnek, hogy jól működik-e — hunyorít ravaszskásan apró, fekete szemével.

— Merész vállalkozás volt!

— A gépet a küszöb alá helyezte úgy, hogy valahányszor valaki belépett, lenyomott egy bankjegyet. Úgy rendezte a dolgot, hogy az első bankót egy osztrák tiszt nyomja ki.

— Aztán mégis csak rájöttek a dologra.

— Igen, mert valamelyik barátja részegségében kibeszélte. Másnap aztán elvitték a pandurok. Életfogytiglanra ítélték... Hát a marosvásárhelyi kútról tetszett-e már hallani? — kérdi büszkén.

— Hogyne hallottam volna, technikai szerkezetével európai látvá-

nyosság. A Margitszigeten megvan a mása.

— Csakhogy az ostrom alatt eléggé tönkrement. Pedig de szépen zenélt! Péter bátyám a bőrönben vetette papírra a zenélő kút tervét. Ez volt Erdélyben az első szökőkút. Amikor elfogták, az volt a kívánsága, hogy a marosvásárhelyi zenélő kútát megegyezően láthassa. Teljesítették a kérését. Erre kivett valamit a szerkezetéből és a kút örökre megnémult. Hiába hívták azután a világhírű szakértőket, egyik sem tudta megszólaltatni.

Az örökéző lámpás

— És a marosvásárhelyi kollégium toronylépcsője, amely hetven méter magasságba visz fel, meg a híres Bodor-híd, amelyben egyetlen vasszeg sem volt; ezeket is megcsodálta a világ!

— Az semmi! — legyint. — Az örökéző lámpás, az volt az igazi. Öregapámnak is volt belőle egy. Ha rátette a kezét, meggyulladt, ha esmént rátette, kialudt. Sokszor megtréfálta vele öreganyámat.

— Tréfakedvelő ember volt?

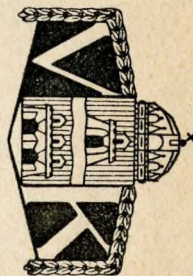
— Mindent megverselt, ami a határban történt. A bátyja, Bodor Ferenc meg olyan erős ember volt, hogy huszan sem bírtak vele. Értett az építéshez, mindenki tőle kért tanácsot.

— Nem hiába a „Bodrokból“ származtak.

— Székelyek vagyunk — mondja mindent megmagyarázón, aztán még hozzáfűzi, — mert amikor Kolumbusz Amerika földjére lépett, már egy székely ember jött vele szembe. Igaz-e, Alexandra — fordul kékszemű, szőkehajú feleségéhez, akit a messze orosz földről hozott magával.

— Mindig megvolt nagy tréfacsináló ez az András — mondja az orosz asszony, — de bankója nyomni csak Péter bátya tudja.

— Az asszonyoknak sohasem tud kedvére tenni az ember — állapítja meg az ura, — nem hiába okos ember volt Péter bátyám, nem is szerette az asszonyokat soha életében.

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Bodor Péter		
Cím:	A székely ezermester		
Forrás:	Fűrtfaragó		
(Hely)	1949. júli 24.	(Idő)	(Köt. v. füz.)
		(Oldal)	
Helyszám	712. 21		
	"Margitsziget"		
	"1949"		
	Osztalványozás		

Székesfehérvári házi nyomda 1926 — 8991